

Tulevaisuuden kestävä johtaminen kaupungeissa

Verkostoprojektin 2026-2028 toimintasuunnitelma

Kehittämispolku 2021-2025-2028

1. kausi 2021-2023

Kaupunkien henkilöstön ja luottamushenkilöiden kestävyysymmärryksen ja -osaamisen kehittäminen

Yhteiskehitettiin SDG-työkaluja, tilattiin palveluja ulkopuolisilta konsulteilta

Kansallinen yhteistyö YM:n Kestävä kaupunki – ohjelmassa ja Ekosysteemikoulussa, pyöreän pöydän keskustelut muiden kuntien kanssa, UM

Kansainvälinen yhteistyö: YK, UCLG, CEMR, Nordregio, UBC, URBACT

TEM:n AKKE-rahoituksella n. 110 000€/vuosi, Kuntaliitto 12 500€/vuosi ja kaupungit 36 000€/vuosi (6 000€/vuosi/kaupunki)

ymmärrys

2. kausi 2024-2025

Strategiaprosessien ja strategian toteutumisen arvioinnin kehittämisen kestävä kehityksen näkökulmasta

Yhteiskehitettiin strategiaopas, strategia- ja kestävyysmittarien vertailu sekä kestävyysraportoinnin opas, hyödynnettiin Kuntaliiton omia asiantuntijoita

Kansallinen yhteistyö VNK:n kanssa maaraaportin yhteiskehittämisessä, KERÄ-verkostossa, kuntien kestävyysverkostoissa ja webinaarit muille kunnille, UM, YM

Kansainvälinen yhteistyö: YK (liittyminen Partnership Platformiin), UCLG, CEMR, Nordregio, ESDN, CSG

Kuntaliiton kehitysrahoituksella 60 000€/vuosi, kaupunkien omarahoitusosuus 42 000€/vuosi (7 000€/vuosi/kaupunki)

ymmärryksen
hyödyntäminen
strategiaprosessien
kehittämisessä

3. kausi 2026-2028

Strategisen suunnittelun ja toimeenpanon sekä pitkäjänteisen päätöksenteon kehittäminen ympäristö, hyvinvointi ja talous samanaikaisesti ja tasapainoisesti huomioiden

Selvitetään käytänteitä, sparrataan kaupungeja ja kestävyystörmäytetään eri alojen asiantuntijoita, hyödynnetään Kuntaliiton omia asiantuntijoita.

Kansallinen yhteistyö YM, VNK, UM, KERÄ-verkosto, kuntien kestävyysverkostot, tiedeyhteisö.

Kansainvälinen yhteistyö: YK (SDG Cities, Partnership Platform), UCLG, CEMR, Nordregio, ESDN

Kuntaliiton kehitysrahoituksella 60 000€/vuosi, kaupunkien omarahoitusosuus 35 000€ (7 000€/vuosi/kaupunki)

kestävän kehityksen
tavoitteiden
samanaikainen
toimeenpano ja
päättöksenteko

Ohjausryhmä

Karvinen Marko, varalla Malin Mia	Helsinki
Mustikkamäki Nina	Tampere
Kokkonen Vesa, Alajoki Lotta	Vantaa
Tuomikoski Mari	Oulu
Aro Timo, varalla Orvasto Noora	Turku
Pauni Markus	Kuntaliitto
Sallinen Sini	Kuntaliitto
Kiema-Majanen Eveliina	Kuntaliitto

- Ohjaa projektia ja linjaa ketterästi projektin suuntaa muuttuvien tarpeiden ja syvenevän ymmärryksen mukaan
- Sparraa projektin tuotoksia teemasta kiinnostuneiden kaupunkien/jäsenten kesken
- Kuntaliiton erityisasiantuntijoiden ajankohtaissparrauksia
- Kokoontuu ainakin kaksi kertaa vuodessa, kesä- ja joulukuussa, muuten tarvittaessa
- Kokousajankohtien valinnassa vältetään päällekkäisyyksiä strategijohdon verkoston kokouksien kanssa. Projektissa nousevia teemoja voidaan ottaa verkostoon keskusteluun.
- Vahvistetaan yhteyttä strategiseen johtamiseen lisäämällä kaupunkikohtaista kommunikaatiota
  - Tsekkipalaverit projekti- ja ohjausryhmän jäsenten kesken
  - Suorempi viestintä projektin etenemisestä myös ohjausryhmän jäsenille

Projektiryhmä

Malin Mia Kumpula Tapio	Helsinki
Mustikkamäki Nina Huikuri Sanna Mari	Tampere
Lotta Alajoki	Vantaa
Väisänen Kimmo Tervo-Kankare Kaarina	Oulu
Orvasto Noora	Turku

- Kokoontuu kuuden viikon välein maanantaiaamuisin, kaksi kokousta vuodessa hybridinä, kuusi etänä
- Kaksi kehittämispäivää vuodessa läsnä/hybridinä
- Keke-kaffet joka toinen viikko keskiviikkoamuna
- Uutiskirje joka toinen viikko keskiviikkona
- Teamsryhmätila

Tavoite 1: Kaupunkien strategisessa suunnittelussa, toimeenpanossa ja päätöksenteossa huomioidaan samanaikaisesti ympäristö, hyvinvointi ja talous sekä vastataan entistä paremmin ristiriitaisten tavoitteiden, odotusten ja vaikutuksien yhteensovittamisessa esiintyviin haasteisiin.

Tuotetaan kaupunkikohtaiset tilannekuvat strategioiden toimeenpanosta, jalkauttamisesta ja siitä, miten hyvinvointi, talous ja ympäristö otetaan niissä huomioon.

- Jalkautumiset kaupunkeihin
  - Kuntaliiton erityisasiantuntijat vierailevat jokaisessa viidessä kaupungissa
  - Haastatellaan strategian toimeenpanosta vastaavia johtajia, päälliköitä ja asiantuntijoita
  - Poimitaan yhteisiä kehityskohteita
  - Tunnistetaan haasteita ja kysymyksiä, joihin kaupungit tarvitsevat sparrausta
  - Kysytään kaupungeilta keskeisiä ja ajankohtaisia teemoja asiantuntijoiden törmäytyksiin
  - Muodostetaan viisi tilannekuvaa siitä, miten kaupungit toimeenpaneavat strategiaa huomioiden samanaikaisesti ympäristön, hyvinvoinnin ja talouden
- Muodostetaan jalkautumisien päätteeksi yhteinen tilannekuva, joka raportoidaan viitoskaupunkien käyttöön
  - Toteutetaan raportti tai mahdollisesti muu julkaisu
  - Reflektoidaan ja esitellään esiin nousseita näkökulmia muille kunnille Kuntapäättäjä-Livessä keväällä 2026
- Tunnistetaan niitä teemoja, joissa projekti voi tuoda lisäarvoa
  - ohjaus- ja projektiryhmä ovat nostaneet esiin osallisuuden, kestävän kasvun, viestinnän, segregaaation ja ennakoinnin, sekä muut ilmenevät
- Tunnistetaan hyviä käytänteitä strategian kestävän jalkauttamisen ja arjen kestävän päätöksenteon tueksi

Tavoite 1: Kaupunkien strategisessa suunnittelussa, toimeenpanossa ja päätöksenteossa huomioidaan samanaikaisesti ympäristö, hyvinvointi ja talous sekä vastataan entistä paremmin ristiriitaisten tavoitteiden, odotusten ja vaikutusten yhteensovittamisessa esiintyviin haasteisiin.

Törmäytetään tilannekuvista tunnistettujen teemojen asiantuntijoita kaupungeissa mahdollistaen kaupunkien välisen sparrauksen ympäristön, hyvinvoinnin ja talouden samanaikaisen huomioimisen näkökulmasta.

- Tunnistettu alustavasti osallisuus, viestintä, talous, kestävä kasvu ja ennakointi ajankohtaisiksi teemoiksi ohjaus- ja projektiryhmän keskusteluissa
- Pohditaan yhdessä, millaista sparrausta eri alojen asiantuntijat viitoskaupungeissa tarvitsevat koko projektin ajan
- Tunnistetaan, mitä lisäarvoa kestävyysnäkökulma voi asiantuntijoille tuoda
- Löydetään kaupunkien ajankohtaiset tarpeet kussakin tunnistetussa teemassa
- Selvitetään, miten tunnistettuja teemoja viedään jo eteenpäin muissa verkostoissa
  - Tunnistetaan, mitä teemojen kansallisissa ja kaupunkien välisissä substanssiverkostoissa tehdään jo
  - Selvitetään Kuntaliiton eri asiantuntijaverkostojen viitoskaupunkien jäsenien sparraustarve omassa työssään
- Tarkennetaan tämän projektin fokus tunnistetuissa teemoissa
- Tarjotaan uusia, syvempiä ja läpileikkaavia kestävyysnäkökulmia asiantuntijoiden substanssiin
- Annetaan kaupunkikohtaista ja mahdollistetaan kaupunkien välistä sparrausta

Vertaiskehittäminen ja kaupunkien sparrailut strategian toimeenpanon eri teemoista.

- Suunnitelmien, ohjelmien, talousarvioprosessien, toiminnan arviointiprosessien, konsernijohtamisen sekä toimialojen yhteistyön kehittäminen siten, että ne huomioivat ympäristön, hyvinvoinnin ja talouden näkökulmat tasapainoisesti ja samanaikaisesti
- Vaikutusten ennakkoarvioinnin käytäntöjen ja toimintatapojen kehittäminen
  - Talouden, ympäristön ja hyvinvoinnin huomioiminen eri toimialojen päätöksenteossa lyhyellä ja pidemmällä aikavälillä, sisältäen mm. tulevien sukupolvien näkökulman
  - Luottamushenkilöiden vuorovaikutteinen osallistuminen päätösten valmisteluun ja heidän ymmärryksensä vahvistaminen eri näkökulmiin/toimijoihin kohdistuvista vaikutuksista (osallistamisen johtaminen)
- Kestävän kasvun uusi jäsennys, ymmärryksen lisääminen kaupungeissa ja soveltaminen strategiaprosessiin

Tavoite 2: Viitoskaupungit ovat näkyviä ja vaikuttavia kumppaneita niin kansallisessa kuin kansainvälisessäkin kestäväan kehitykseen liittyvässä yhteistyössä ja edunvalvonnassa.

- Valmistellaan viiden kaupungin kestäväan kehityksen hallitusohjelmataavoitteita
  - Viiden suuren kaupungin kannanotto
- Vaikutetaan kansallisessa kestäväan kehityksen ekosysteemissä
  - Kestäväan kehityksen toimikunta, maaraportointi, Kestävä kuntatyö –yhteistyö muiden kuntaverkostojen kanssa, tiedeyhteisö, kestävyttä edistävät järjestöt
- Viitoskaupunkien kestäväan kehityksen kansainvälinen edunvalvonta ja vaikuttaminen
  - Tuotetaan kansainvälisen edunvalvonnan ja vaikuttamisen tiekartta, jossa poimitaan tärkeimmät tapahtumat ja vaikuttamisen paikat (mm. WUF13 ja WUF15, HLPF26-28, Nordregion ja ESDN:n tilaisuudet, SDG Cities- ja Partnership Platform-tilaisuudet)
  - Tehdään yhteistyötä YK:n SDG Cities- ja Partnership Platform-yhteisöissä
- Osallistutaan YK:n kestävyystavoitteiden (SDG) tulevaisuutta käsittelevään keskusteluun kansallisesti ja kansainvälisesti

Tulevaisuuden kestävä johtaminen kaupungeissa –vuosikello 2026

